

BIBLIOGRAPHIA PHTHIRAPTEROLOGICA (INSECTA: PHTHIRAPTERA) ROMANIAE

COSTICĂ ADAM

Abstract. It is presented a brief history of the research on Phthiraptera order in Romania. Also, a list with 109 titles of scientifical papers and chapters of books published as yet are presented, which include data on the bird and mammal lice from Romania. Some of veterinary medicine papers, which mention the lice and refer to only the effects of their presence on the hosts, underlining their control, where not included in this list.

Résumé. On présente un court historique des recherches effectuées sur les représentants de l'ordre des Phthiraptera de la faune de Roumanie. On présente aussi une liste comprenant 109 titres de travaux scientifiques et de chapitres de livres qui ont été publiés jusqu'à présent et qui contiennent des données concernant les poux des oiseaux et des mammifères de Roumanie. Toutefois on a omis de cette liste certains travaux de médecine vétérinaire qui ne font qu'évoquer les effets de la présence des mallophages sur leurs hôtes, ainsi que les méthodes utilisées pour les combattre.

Key words: bibliography, Phthiraptera, lice, papers, books, Romania.

Phthiraptera study from the Romanian fauna was aproached only at the beginning of the 20th century. Most of the papers published as yet deal especially with information on the parasite-host association and on the faunology. A few papers deal with the taxonomic problems as the description of some species or subspecies new to science. There are some papers which discuss some morphological aspects in some species. Also, two papers were published basing on the results of some laboratory experiments with living specimens of a chewing louse species. Several papers of veterinary medicine mention louse species which parasite on birds and domestic mammals from Romania, sometimes with a very brief morphological description, but underlining the symptomatology generated to the hosts by these ectoparasites and their control. Some of these papers of veterinary medicine were skipped in the lists of the titles of this paper.

The first paper regarding the Romanian Phthiraptera was published by Professor N. Leon, in 1912. He presented detailed data on the diagnosis of five Anoplura species and five Trichodectidae (Ischnocera) species, all of them parasites of man and domestic animals. Also he mentioned nine chewing louse species on domestic birds, but without other details.

The second paper on Romanian Phthiraptera was published by O. Marcu in 1929 where he presented a list of 45 chewing louse species, specifying only their hosts, without any other information (collecting data are absent). Professor Ion Bechet informed me on that the author told him that the material subjected to the analysis in this paper was collected from birds captured in the Danube Delta and the Eastern Carpathians.

In 1934, W. K. Knechtel published a list with eight chewing louse species collected from different birds from Romania, interesting from hunting point of view. In 1938 W. K. Knechtel and I. I. Cătuneanu published together detailed diagnoses for six species of the genus *Philopterus* (Ischnocera).

The first PhD thesis on Romanian chewing lice from our country was that of Maria Jordan-Georgescu's. In 1941 she published her thesis in which there are detailed information on 48 chewing louse species (complete diagnosis, information on hosts, collecting data, original drawings).

In his paper "Insectes ectoparasites (Mallophages, Anoplures, Siphonaptéres)" (1944) from the collection "Faune de France", E. Séguy cites six Romanian chewing louse species (from Bucharest and its outskirts). The author made these reports basing on the material received from Romania from Professor V. Nițulescu. This material was collected from individuals belonging to 5 bird species originating in Bucharest and its outskirts. In four of these chewing louse species the mentioned host-parasite association suggests some errors either in the chewing louse identification, or in host identification. It is about the following species: *Menacanthus camelinus* (mentioned as *Myrsidea inaequale*, which is, in fact, *Menacanthus inaequalis* and it is a synonym of *M. camelinus*; typical host for this species is *Lanius collurio*) was found on *Corvus monedula*; *Myrsidea anathorax* and *Brueelia varia* (mentioned as *Degeeriella varia*), whose typical host is *Corvus monedula*, were found on *Corvus frugilegus*; *Philopterus corvi*, whose typical host is *Corvus corax*, was found on *Corvus frugilegus*. The other two species collected by Professor V. Nițulescu are: *Colpocephalum flavescens*, collected from an eagle (the species is not mentioned), and *Chelopistes meleagridis* (mentioned as *Goniodes meleagridis*), collected from *Meleagris gallopavo* and *Numida meleagris* (the last one is not a typical host for *Chelopistes meleagridis*, but in captivity this kind of desertion is possible).

In 1946, G. D. Vasiliu published a list with 19 chewing louse species collected mainly from the birds from the Bucharest outskirts.

In 1960, St. von Kéler published the paper „Über die dualistische Differenzierung der Gattung *Anatoecus* Cummings (Mallophaga)" where he described two new subspecies (*Anatoecus icteroides catuneanui* and *A. dentatus georgescui*) which he dedicated to the Romanian specialists Ion Cătuneanu and Maria Jordan-Georgescu. These subspecies were described after a material collected by W. K. Knechtel from a specimen of *Aythya nyroca* from Romania (Meștera Lake – the Danube Delta). Also in this paper, the author cites other chewing lice of the genus *Anatoecus* collected by W. K. Knechtel from Romanian birds belonging to the following species: *Anas platyrhynchos* (Tătaru Lake – the Danube Delta), *Anas querquedula* (Jurilovca – Tulcea) and *Anas clypeata* (Grindul Lupilor – Constanța).

Professor M. Constantineanu, together with other collaborators, formed a research team on chewing lice within „Alexandru Ioan Cuza" University of Iași, for the first time. During 1955-1961, he published three papers with data on some chewing lice collected mainly from domestic birds and of hunting interest, together with some specialists of this team; in 1958 he published the first list of the Romanian chewing lice; from the 159 chewing louse species reported till then from Romania, the authors include only 87 species, the rest being included in another paper but which was not published since then.

I. Bechet is the researcher who made the vastest and most minute study on the Romanian chewing lice published as yet. During 1955-1968 he published 16 papers

with the descriptions of new species and subspecies, important data on the chewing lice of the Romanian fauna, the biology and parasitic specificity of the chewing lice and data on the hiperparasitism occurred in chewing lice. In 1962 he presented his PhD degree "Cercetări asupra malofagelor din Republica Populară Română" ("Studies on the chewing lice from the Popular Republic of Romania") at the University of Bucharest, guided by Professor Dr. M. A. Ionescu. Unfortunately, most of the results of his studies were presented only in this thesis, and it was never published. Both in the published papers and in his thesis there is information on over 270 chewing louse species from the Romanian fauna. Professor Bechet described eight species new to science and two new subspecies, six of them being valid today, and one subspecies was raised at the species rank, and two species and the other subspecies are now synonymized. The described new species considered valid today are: *Brueelia currucae* Bechet, 1961 (typical host: *Sylvia curruca curruca*); *B. lullulae* Bechet, 1961 (typical host: *Lullula arborea arborea*); *B. melanocoryphae* Bechet, 1966 (typical host: *Melanocorypha calandra calandra*); *Lagopoecus tetrastei* Bechet, 1963 (typical host: *Bonasa bonasia*) and *Sturnidoecus radui* Bechet, 1965 (typical host: *Oriolus oriolus oriolus*). The species *Pseudomenopon crecis* Bechet, 1963 (typical host: *Crex crex*) is considered „Nomen Dubium” by Price (1974) in a paper on the review of the genus *Pseudomenopon* (page 82 in: R. D. Price, 1974 - A review of the genus *Pseudomenopon* (Mallophaga: Menoponidae). Annals of the Entomological Society of America, 67 (1): 73-84). In spite of this, in the most recent catalogue of chewing lice it is considered valid species (page 135, in: R. D. Price, R. A. Hellenthal, R. L. Palma, 2003 - World checklist of chewing lice with host associations and keys to families and genera. Pp. 1-448. In: R. D. Price, R. A. Hellenthal, R. L. Palma, K. P. Johnson, D. H. Clayton, The Chewing Lice: World Checklist and Biological Overview, Illinois Natural History Survey Special Publication 24. x + 501 pp.). In the review of the genus *Laemobothrion* from the birds of the order Falconiformes, the species *Laemobothrion romanicum* Bechet, 1961 (typical host: *Aquila pomarina*) was synonymized with *L. vulturis* (Fabricius [J. C.], 1775), and the species *L. tuleschkovi* Bechet, 1961 (typical host: *Circaetus gallicus*) was synonymized with *L. maximum* (Scopoli, 1763) (pages 254 and 256, in: R. C. Nelson, R. D. Price, 1965 – The *Laemobothrion* (Mallophaga: Laemobothriidae) of the Falconiformes. Journal of Medical Entomology, 2: 249-257). In the recently published catalogue of the chewing lice, subspecies *Lunaceps limosella limosae* Bechet, 1968 was synonymized with *L. limosella* (Timmermann, 1954), and the subspecies *L. holophaeus timmermanni* Bechet, 1968 was raised in rank as species (*Lunaceps timmermanni* Bechet, 1968) (page 196, in: R. D. Price, R. A. Hellenthal & R. L. Palma, op. cit.). In 1963 and 1966, he published in collaboration with R. P. Sumilo, in Kishinev, two papers with the results of some studies on some chewing lice collected from some birds from the Republic of Moldavia. I have not included these two papers in the following list because they deal with some material which does not originate in Romanian territory.

During 1957-1965, St. Negru made several studies on chewing lice and sucking lice from the Romanian birds and mammals. The results of these studies were published in 13 papers which consist in very many new faunistic data on the chewing lice from Romania and in a single paper with new data on the sucking louse fauna of Romania. In 1960 he described the new chewing louse species, *Ricinus phoenicuri* (typical host: *Phoenicurus ochruros gibraltariensis*), which was

synonymized later with the species *Ricinus rubeculae* (Schrank, 1776) (page 264, in: G. Rheinwald, 1968 – Die Mallophagengattung *Ricinus* De Geer, 1778. Revision der ausseramerikanischen Arten. Mitteilungen aus dem Hamburgischen Zoologischen Museum und Institut, 65: 181-326). In 1959, together with Maria Suciu, he published a paper in which he reported for the first time some sucking louse species on mammals from Romania.

In 1968, Mariana Bogescu published two papers with the results of some experiments made in laboratory with the species *Bovicola bovis* (Linnaeus, 1758).

C. Pisică was in the team created by Professor M. Constantineanu, within 1955-1961, being also the co-author of the papers published along this period. In 1971, together with M. C. Voicu, he published a paper with new data on the sucking louse fauna of Romania, and in 1972 he published, with C. Andriescu, a paper on the chewing lice collected from some Corvidae (Passeriformes) from Botoșani County (North-eastern Romania). He returned in 1980 and 1981 with two papers with data on the chewing lice collected from some domestic birds and mammals of Romania. In 1996 he published a book, structured as a monograph paper with the chewing and sucking louse species from the Romanian domestic birds and mammals.

Phthirapterologist J. Rékási from Hungary collaborates with the Romanian ornithologist J. B. Kiss for over 30 years, publishing together 12 papers, mainly faunistic, as yet, with data on the chewing lice collected from some birds of the Danube Delta and northern Dobrogea (South-eastern Romania). In these papers there are lists with around 300 chewing louse species collected from birds which belong to over 150 species. From all of them, around 150 chewing louse species are reported for the first time in the Romanian fauna. In 1994, J. Rékási, together with L. Kalabér, published a paper on the chewing lice collected from a mountain cock from the Călimani Mountains (Romania). Also this scientist identified the material from the chewing louse collection of the Museum of Natural Sciences Târgu Mureş (Romania), and in 2000, together with Z. Szombath, he published its catalogue. This catalogue includes 76 chewing louse species and subspecies collected from autochthonous and exotic birds of Romania.

In 1978, M. Vasiliu published the catalogue of "Ştefan Negru" chewing louse collection, now included in the patrimony of the Suceava County Museum (Romania).

M. C. Voicu concentrated especially on the study of sucking lice from Romania. Thus, during 1968-1977 he published eight papers with new data on the sucking louse fauna of Romania and a paper in which he described morphologically and morphometrically the larval stages II and III of the species *Enderleinellus nitzschi* Fahrenholz, 1916 (mentioned in the paper as *E. sphaerocephalus* (Nitzsch, 1818), name synonymized now; typical host: *Sciurus vulgaris*). In 1973, he also published a paper with data on the chewing lice collected from some birds of Romania.

Since 2001, the author of this article published nine papers, both alone and in collaboration with several ornithologists, some of them presenting new data on the chewing louse fauna from birds of Romania (new reports for the Romanian fauna and reports of new hosts), and others dealing with problems of morphology of some species as *Falcolipeurus quadripustulatus* (Burmeister, 1838) and *Meropoecus meropis* (Denny, 1842).

Besides the papers which deal mainly with Phthiraptera and were published by specialists in this group, there are also some general papers, specialized in

veterinary medicine (veterinary parasitology), which present some information regarding the lice which parasite on domestic birds and mammals, but underlining more the effects generated by their presence on their hosts and their control. These papers were published especially by the scientists from the veterinary medicine field, who were not specialized in the study of Phthiraptera. This explains some taxonomical errors occurred in some of these papers. In the present list some of these papers were removed.

The bibliographical list has two parts: in the first there are the papers which include information only on chewing lice (Phthiraptera: Amblycera, Ischnocera), and in the second one there are only papers which present information on sucking lice (Phthiraptera: Anoplura).

BIBLIOGRAPHICAL LIST

Phthiraptera: Amblycera, Ischnocera

- ADAM, C., 2001 - Specificitatea parazitară la câteva specii de malofage (*Mallophaga* Nitzsch) cercetate. *Analele Brăilei, Serie Nouă*, 4 (4): 359-362. (in Romanian)
- ADAM, C., 2003 a - Chewing lice (Phthiraptera: Amblycera, Ischnocera) collected on some bird species of Romania. *Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa"*, 45: 159-172.
- ADAM, C., 2003 b - Some morphological aspects of the hind extremities of the abdomen in the species *Falculipeurus quadripustulatus* (Burmeister, 1838) (Phthiraptera: Ischnocera). *Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa"*, 45: 173-178.
- ADAM, C., 2004 - Some morphological aspects of the species *Meropoecus meropis* (Denny, 1842) (Phthiraptera: Ischnocera). *Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa"*, 47: 129-137.
- ADAM, C., G. CHIŞAMERA, 2006 - Remarks on two chewing louse species (Phthiraptera: Amblycera) collected from the individuals of a Sand Martin - *Riparia riparia* (L.) colony of southern Romania. *Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa"*, 49: 129-143.
- ADAM, C., S. J. DARÓCZI, 2006 - The chewing lice (Phthiraptera: Amblycera, Ischnocera) collected on some Falconiformes and Strigiformes (Aves) from Romania. *Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa"*, 49: 145-168.
- ADAM, C., A. D. SÂNDOR, 2004 - New data on the chewing louse fauna (Phthiraptera: Amblycera, Ischnocera) from Romania. Part I. *Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa"*, 46: 75-82.
- ADAM, C., A. D. SANDOR, 2005 - New data on the chewing louse fauna (Phthiraptera: Amblycera, Ischnocera) from Romania. Part II. *Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa"*, 48: 65-86.
- ALMĂŞAN, H. A., G. ANDONE, V. NESTEROV, 1959 - Invazie de malofagi. *Vânătorul și pescarul sportiv*, 12 (5): 10. (in Romanian)
- BECHET, I., 1955 - Păduchii de pene și de păr (Malofage) (Date biologice și de combatere). *Natura*, 7 (6): 148-150. (in Romanian)
- BECHET, I., 1956 - Contribuții la cunoașterea faunei malofagelor din R. P. R. Studii și cercetări de biologie. *Academia R.P.R., Filiala Cluj*, 7 (1/4): 137-148. (in Romanian)
- BECHET, I., 1959 - Contribuții la cunoașterea malofagelor din R. P. R. (II). Studii și cercetări de biologie. *Academia R.P.R., Filiala Cluj*, 10 (1): 129-136. (in Romanian)
- BECHET, I., 1960 - Malofagele cocoșului de munte. *Vânătorul și pescarul sportiv*, 13 (8): 14. (in Romanian)
- BECHET, I., 1961 a - Malofage din Republica Populară Română. Studii și cercetări de biologie, Academia Republicii Populare Romîne, Filiala Cluj, 12 (1): 91-102. (in Romanian)
- BECHET, I., 1961 b - Contribuții la cunoașterea malofagelor din Republica Populară Română. III. Studii și cercetări de biologie, Academia Republicii Populare Romîne, Filiala Cluj, 12 (2): 217-227. (in Romanian)
- BECHET, I., 1961 c - Două specii noi de *Brüelia Kéler* (Mallophaga). *Studia Universitatis "Babeș-Bolyai"*, Cluj, 2 (2): 153-158. (in Romanian)

- BECHET, I., 1962 - Cercetări asupra malofagelor din Republica Populară Română. Teză de doctorat. Universitatea din Bucureşti. 492 pp. + 81 figures. (Unpublished Ph. D. thesis) (in Romanian)
- BECHET, I., 1963 a - Specii de *Lagopoecus* (Mallophaga) din fauna Republicii Populare Române. Studii și cercetări de biologie, Academia Republicii Populare Române, Filiala Cluj, 14 (2): 257-263. (in Romanian)
- BECHET, I., 1963 b - Specii de *Pseudomenopon* (Mallophaga) din fauna R. P. R. Studia Universitatis "Babeș-Bolyai" (Series Biologia), Cluj, 2: 74-79. (in Romanian)
- BECHET, I., 1964 - Contribuții la cunoașterea faunei malofagelor din R. P. R. (IV). Studia Universitatis "Babeș-Bolyai" (Series Biologia), Cluj, 1: 91-97. (in Romanian)
- BECHET, I., 1965 - O specie nouă de *Sturnidoecus* (Insecta, Mallophaga), *Sturnidoecus radui* nov. spec., parazit pe *Oriolus o. oriolus* (L.). Studia Universitatis "Babeș-Bolyai" (Series Biologia), Cluj, 2: 59-61. (in Romanian)
- BECHET, I., 1966 - O specie nouă de *Brueelia* (Insecta, Mallophaga), *Brueelia melanocoryphae* n. sp. parazită pe *Melanocorypha c. calandra* (L.) (Aves). Studia Universitatis "Babeș-Bolyai" (Series Biologia), Cluj, 1: 79-81. (in Romanian)
- BECHET, I., 1968 a - Un caz interesant de mosaic sexual la malofage (Insecta). Academia R. P. R., Filiala Cluj, Studii și cercetări de Biologie, Seria Zoologie, 20 (1): 119-120. (in Romanian)
- BECHET, I., 1968 b - Specii de *Lunaceps* (Insecta, Mallophaga) din fauna României. Comunicări de Zoologie, Societatea de Științe Biologice, Bucureşti, 6: 125-129. (in Romanian)
- BECHET, I., 1968 c - Specii de *Aquanirmus* (Insecta, Mallophaga) din fauna R. P. R. Studia Universitatis "Babeș-Bolyai" (Series Biologia), Cluj, 2: 97-100. (in Romanian)
- BECHET, M., I. BECHET, 1960 - Observații asupra ciupercii *Tremomyces histophtorus* Chatton et Picard, parazită pe insecte din ordinul Mallophaga Nitzsch. Studii și cercetări de biologie, Academia Republicii Populare Române, Filiala Cluj, 11 (1): 17-23. (in Romanian)
- BOGOESCU, M., 1968 a - Reproducerea în laborator a păduchelui rozător *Damalinia* (= *Bovicola bovis* L. Studii și cercetări de Biologie, Seria Zoologie, Bucureşti, 20 (4): 351-359. (in Romanian)
- BOGOESCU, M., 1968 b - Prezența masculilor de *Damalinia* (= *Bovicola bovis* L. pe teritoriul României. Studii și cercetări de Biologie, Seria Zoologie, Bucureşti, 20 (5): 481-483. (in Romanian)
- CONSTANTINEANU, M., C. PISICĂ, 1959 - Malofage (*Mallophaga* Nitzsch) noi sau rare pentru fauna R. P. R. Studii și cercetări științifice de Biologie și Științe Agricole, Academia R.P.R., Filiala Iași, 10 (2): 243-250. (in Romanian)
- CONSTANTINEANU, M., I. ANDRIESCU, C. PISICĂ, 1958 - Lista malofagelor (*Mallophaga* Nitzsch) din Republica Populară Română, I. Studii și cercetări științifice de Biologie și Științe Agricole, Academia R. P. R., Filiala Iași, 9 (2): 253-264. (in Romanian)
- CONSTANTINEANU, M., P. BORCEA, I. SUCIU, I. ANDRIESCU, C. PISICĂ, 1955 - Contribuții la studiul malofagelor (*Mallophaga* Nitzsch) păsărilor domestice din Republica Populară Română. Analele Științifice ale Universității "Alexandru Ioan Cuza", Seria Nouă (Științele naturii), 1 (1/2): 119-135. (in Romanian)
- CONSTANTINEANU, M., P. BORCEA, I. SUCIU, I. ANDRIESCU, C. PISICĂ, 1961 - Contribuții la studiul malofagelor (*Mallophaga* Nitzsch), parazite pe păsările și mamiferele domestice și de vânătoare din R. P. R. Analele Științifice ale Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași (Științele Naturii), 7 (1): 81-94. (in Romanian)
- COSOROABĂ, I., 1992 - Ordinul Mallophaga. Pp. 33-54. In: I. Cosoroabă, Entomologie veterinară. Edit. Ceres, Bucureşti. 238 pp. (in Romanian)
- COSOROABĂ, I., 2000 - Ordinul Mallophaga. Pp. 351-372. In: I. Cosoroabă, Parazitologie veterinară. Edit. Mirton, Timișoara. 645 pp. (in Romanian)
- DINULESCU, G., A. NICULESCU, 1960 - Ordinul Mallophaga – Nitzsch, 1818 – Malofagoze. Păduchi malofagi. Pp. 451-456. In: G. Dinulescu, A. Niculescu, Parazitologie clinică veterinară. Edit. Agro-Silvică, Bucureşti. 584 pp. (in Romanian)
- IORDAN-GEORGESCU, M., 1941 - Contribuționi la studiul malofagilor din România. Analele Academiei Române, Memoriile Secțiunii Științifice, Seria III, 16 (20): 841-968. (in Romanian)
- KÉLER, ST., 1960 - Pp.: 259, 282 and 283. In: St. von Kéler, Über die dualistische differenzierung der Gattung *Anatoecus* Cummings (Mallophaga). Zeitschrift für Parasitenkunde, Berlin, 20: 207-316.

- KNECHTEL, W. K., 1934 - Malophage parasite pe păsările din România. Revista Vâنătorilor, Bucureşti, 15 (12): 11. (in Romanian)
- KNECHTEL, W. K., I. I. CĂTUNEANU, 1938 - Beitrag zur kenntnis der mallophagen der vogelwelt Rumâniens. Bulletin de la Section Scientifique, Académie Roumaine, Bucureşti, 19 (6/7): 141-147.
- LEON, N., 1912 - Malophagele. Pp. 329-332. In: N. Leon, Insectele vătămătoare din România. Analele Academiei Române, Memoriile Secțiunii Științifice, 34 (2): 169-363 + 12 Plates (62 figures). (in Romanian)
- MARCU, O., 1929 - Contribuționi la cunoașterea faunei parazitologice din România. Ecou de Codru, Cernăuți, 2 (2): 8-10. (in Romanian)
- NEGRU, ȘT., 1958 - Malofage noi pentru fauna R. P. R. (*Mallophaga* Nitzsch). Studii și Cercetări de Biologie, Biologie animală, 10 (3): 225-248. (in Romanian)
- NEGRU, ȘT., 1959 - Malofage noi pentru fauna R. P. R. (*Mallophaga* Nitzsch). Studii și Cercetări de Biologie, Biologie animală, 11 (2): 135-147. (in Romanian)
- NEGRU, ȘT., 1960 a - Malofage noi pentru fauna R. P. R. Studii și Cercetări de Biologie, Biologie animală, 12 (1): 45-51. (in Romanian)
- NEGRU, ȘT., 1960 b - Malofage noi pentru fauna R. P. R. (*Mallophaga* Nitzsch) (IV). Studii și Cercetări de Biologie, Biologie animală, 12 (2): 141-149. (in Romanian)
- NEGRU, ȘT., 1960 c - *Ricinus phoenicuri* nov. sp. eine neue Art aus der Rumänischen Volksrepublik (*Mallophaga*, *Amblycera*, *Ricinidae*). Estratto dalle Memorie della Società entomologica Italiana, Genova, 38: 127-132.
- NEGRU, ȘT., 1961 - Malofage noi pentru fauna R. P. R. (*Mallophaga* Nitzsch) (V). Studii și Cercetări de Biologie, Biologie animală, 13 (3): 313-324. (in Romanian)
- NEGRU, ȘT., 1962 - Malofage din Sinaia și împrejurimi (I) (*Mallophaga* Nitzsch, 1818). Analele Universității București, Seria Științele Naturii, Biologie, 11 (33): 225-233. (in Romanian)
- NEGRU, ȘT., 1963 a - Malofage noi pentru fauna R. P. R. (*Mallophaga* Nitzsch) (VI). Comunicările Academiei Republicii Populare Romîne, 13 (1): 39-44. (in Romanian)
- NEGRU, ȘT., 1963 b - Malofage noi pentru fauna R. P. R. (*Mallophaga* Nitzsch) (VII). Comunicările Academiei Republicii Populare Romîne, 13 (11): 989-993. (in Romanian)
- NEGRU, ȘT., 1965 a - Nouvelles données concernant l'espèce *Ricinus phoenicuri* Negru (*Mallophaga*). Angewandte Parasitologie, Jena, 6: 170-178.
- NEGRU, ȘT., 1965 b - Contribution à la connaissance des Mallophages (*Mallophaga* Nitzsch) du *Serinus canaria serinus* (L.). Travaux du Muséum d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa", 5: 495-502.
- NEGRU, ȘT., 1965 c - Malophages de Sinaia et de la région environnante (II) (*Mallophaga* Nitzsch, 1818). Analele Universității București, Seria Științele Naturii, Biologie, 14: 173-178.
- NEGRU, ȘT., E. ELEKEŞ, 1957 - Malofage (*Mallophaga* Nitzsch) noi sau rare pentru fauna R. P. R. Buletinul științific al Academiei R.P.R., Secția de Biologie și Științe Agricole (Seria Zoologie), 9 (1): 15-24. (in Romanian)
- NICULESCU, A., 1964 - Parazitismul cu insecte malofage. Pp. 442-446. In: A. Niculescu, Parazitologie veterinară. Edit. Didactică și Pedagogică, București. 475 pp. (in Romanian)
- NICULESCU, A., I. C. DIDĂ, 1998 - Parazitismul permanent cu insecte malofage. Pp. 401-407. In: A. Niculescu, I. C. Didă, Parazitologie veterinară. Edit. Ceres, București. 482 pp. (in Romanian)
- PETRESCU, A., C. ADAM, 2001 - Interspecific relations in the populations of *Merops apiaster* L. (Aves: Coraciiformes) of southern Romania. Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa", 43: 305-322.
- PISICĂ, C., 1980 - Malofagele (*Mallophaga* Nitzsch) cunoscute de pe păsările și mamiferele domestice din România. Analele Muzeului Județean Suceava, Științele Naturii, 6: 41-49. (in Romanian)
- PISICĂ, C., 1985 - Malofage (*Mallophaga* Nitzsch) parazite pe găină (*Gallus gallus domesticus* L.). Analele științifice ale Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, Secția Biologie, 31: 27-31. (in Romanian)
- PISICĂ, C., 1996 - 2. Ordinul *Mallophaga* Nitzsch, 1818. Pp. 9-99. In: C. Pisică, Elemente de parazitologie – Păduchii (*Mallophaga* și *Anoplura*). Edit. Universității "Alexandru Ioan Cuza", Iași. 149 pp. (in Romanian)
- PISICĂ, C., C. ANDRIESCU, 1972 - Contribuții la studiul malofagelor (*Mallophaga* Nitzsch) parazite pe Corvide din județul Botoșani. Studii și comunicări, Muzeul de Științele Naturii din Dorohoi, 3: 131-134. (in Romanian)

- RĂDULESCU, I., 1968 - Cercetări parazitologice asupra cîtorva păsării sălbaticice de apă din pepinierele piscicole. Buletinul Institutului de cercetări și proiectări piscicole, 27 (2): 75-84. (in Romanian)
- RÉKÁSI, J., L. KALABÉR, 1994 - Notes on the louse fauna of capercaillie (*Tetrao urogallus* L.) from the Kelemen Alps, Romania. Parasitologica Hungarica, 27: 87.
- RÉKÁSI, J., J. B. KISS, 1977 - Beiträge zur Kenntnis der Federlinge (*Mallophaga*) der Vögel Nord-Dobrudscha (Rumänien). Parasitologia Hungarica, 10: 97-116.
- RÉKÁSI, J., J. B. KISS, 1980 - Weitere Beiträge zur Kenntnis der Federlinge (*Mallophaga*) von Vögeln der Nord-Dobrudscha. Parasitologia Hungarica, 13: 67-93.
- RÉKÁSI, J., J. B. KISS, 1983 - Beiträge zur Kenntnis der Federlinge (*Mallophaga*) einiger seltener Vogelarten. Miscellanea Zoologica Hungarica, 2: 45-46.
- RÉKÁSI, J., J. B. KISS, 1984 - Weitere Angaben zur Kenntnis der Federlinge (*Mallophaga*) der Vögel Nord-Dobrudscha, Rumänien. II. Parasitologia Hungarica, 17: 97-117.
- RÉKÁSI, J., J. B. KISS, 1994 - Date privind malofagele (*Mallophaga*) păsărilor din Delta Dunării. Analele Științifice ale Institutului Delta Dunării, Tulcea, 3: 101-110. (in Romanian)
- RÉKÁSI, J., J. B. KISS, 1997 - Data on the bird lice (*Mallophaga*) of some bird species from the Danube Delta (North Dobrogea, Romania). Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa", 39: 59-82.
- RÉKÁSI, J., J. B. KISS, 1999 - New data on birdlice (*Mallophaga*) of rare birds from northern Dobrogea (Romania). Analele Științifice ale Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare „Delta Dunării”, Tulcea: 44-46.
- RÉKÁSI, J., J. B. KISS, 2005 a - New data regarding the Bird Lice (*Phthiraptera*) living on diurnal birds of prey (*Accipitridae*) in Danube Delta, Romania. Analele Științifice ale Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare „Delta Dunării” - Tulcea, 11: 89-91.
- RÉKÁSI, J., J. B. KISS, 2005 b - New data on Mallophaga of the pelicans nesting at the Hrecisca colony in Romania (Short communication). Aquila, 112: 228.
- RÉKÁSI, J., Z. SZOMBATH, 2000 - A Marosvásárhelyi Természettudományi Múzeum *Mallophaga* gyűjteménye. Múzeumi Füzetek, Új sorozat, Cluj Napoca, 9: 112-123. (in Hungarian)
- RÉKÁSI, J., J. B. KISS, ZS. TÖRÖK, 1997 - Data on the bird lices (*Mallophaga*) parasiting the bird species of the Danube Delta (Romania). Analele Științifice ale Institutului Delta Dunării, Tulcea, 5 (1): 41-46.
- RÉKÁSI, J., L. RÓZSA, J. B. KISS, 1997 - Patterns in the distribution of avian lice (Phthiraptera: Amblycera, Ischnocera). Journal of Avian Biology, 28 (2): 150-156.
- RÉKÁSI, J., J. B. KISS, L. RÓZSA, J. REICZIGEL, 1998 - Tolltetvek (*Mallophaga*) ökológiai vizsgálata, különös tekintettel a gazda telepes életmódjának hatására. Ornis Hungarica, 8 (1): 205-209. (in Hungarian)
- SÉGUY, E., 1944 - Pp.: 113, 131, 134, 171, 243 and 316. In: E. Séguay, Insectes ectoparasites (*Mallophages*, *Anoplures*, *Siphonapteres*). Faune de France. Paris, 43: 1-684.
- STOENESCU, V., A. NICULESCU, 1960 - Insectele care atacă pielea păsărilor. Pp. 194-196. In: V. Stoenescu, A. Niculescu, Bolile păsărilor. Edit. Agro-Silvică de Stat, București. 249 pp. (in Romanian)
- ŞERBAN, M., 1970 - Cîteva date asupra malofagelor (*Mallophaga* Nitzsch) din România. Comunicări de Zoologie, Societatea de Științe Biologice, București: 191-196. (in Romanian)
- ŞUTEU, I., V. COZMA, 1998 - Malofagoze. Pp. 494-502. In: I. Şuteu, V. Cozma, Bolile parazitare la animalele domestice. Edit. Ceres, București. 540 pp. (in Romanian)
- ŞUTEU, I., V. COZMA, 2004 a - Malofagoze. Pp. 302-310. In: I. Şuteu, V. Cozma, Parazitologie clinică veterinară, 2, Nematodoze, acanthocefaloze, arachnoze, entomoze și micoze. Edit. Risoprint, Cluj Napoca. 349 pp. (in Romanian)
- ŞUTEU, I., V. COZMA, 2004 b - Malofagoze. Pp. 352-356. In: I. Şuteu, V. Cozma, Practicum parazitologic veterinar. Edit. Risoprint, Cluj Napoca. 384 pp. (in Romanian)
- ŞUTEU, I., N. DULCEANU, 2001 - 1. Parazitozele cutanate la bovine: 1.2. Entomoze: 1.2.2. Malofagoza. Pp. 53-55; 2. Parazitozele cutanate la ovine și caprine: 2.2. Entomoze: 2.2.4. Malofagoza (Ectoparazitismul cu păduchi malofagi). Pp. 116-119; 3. Parazitozele cutanate la ecine: 3.2. Entomoze: 3.2.3. Malofagoza (Ectoparazitismul cu păduchi malofagi). Pp. 137-138; 5. Parazitozele cutanate la carnivore: 5.2. Entomoze: 5.2.2. Malofagoza (Ectoparazitismul cu păduchi malofagi). Pp. 196-197; 6. Parazitozele cutanate la animalele de blană: 6.2. Entomoze: 6.2.1. Malofagoza. Pp. 233-234; 7. Parazitozele cutanate la animale de laborator: 7.2. Entomoze: 7.2.1. Malofagoza (Ectoparazitismul cu păduchi malofagi). Pp. 251-252; 8. Parazitozele cutanate la păsări: 8.1. Parazitozele cutanate la galinacee și palmipede: 8.1.2. Entomoze: 8.1.2.1. Malofagoza (atacul cu păduchi malofagi). Pp. 270-274; 8.2.

- Parazitozele cutanate la porumbei (Columbiforme): 8.2.2. Entomoze: 8.2.2.1. Malofagoza (atacul cu păduchi malofagi). Pp. 283-284; 8.3. Parazitozele cutanate la păsări de apartament: 8.3.3. Malofagoza. Pp. 286. *In:* I. Șuteu, N. Dulceanu, Parazitozele cutanate la animale. Edit. Risoprint, Cluj Napoca. 290 pp. (in Romanian)
- ȘUTEU, I., N. VARTIC, V. COZMA, 1997 - Malofagoza (Ectoparazitismul cu insecte malofage). Pp. 244-248. *In:* I. Șuteu, N. Vartic, V. Cozma, Diagnosticul și tratamentul parazitozelor la animale. Edit. Ceres, București. 266 pp. (in Romanian)
- VASILIU, G. D., 1946 - Note sur quelques Mallophages parasites de la Roumanie. Notationes biologicae, 4 (1/3): 186-188.
- VASILIU, M., 1978 - Catalogul malofagelor din Colecția «Ştefan Negru» aflată la muzeul județean Suceava. Anuarul Muzeului Județean Suceava, 5: 5-17. (in Romanian)
- VOICU, M. C., 1973 - Contribuții la răspândirea malofagelor (Mallophaga Nitzsch) din România. Studii și comunicări, Muzeul de Științele Naturii din Bacău, 5: 73-76. (in Romanian)

Phthiraptera: Anoplura

- COSOROABĂ, I., 1992 - Ordinul Anoplura. Pp. 20-33. *In:* I. Cosoroabă, Entomologie veterinară. Edit. Ceres, București. 238 pp. (in Romanian)
- COSOROABĂ, I., 2000 - Ordinul Anoplura. Pp. 335-350. *In:* I. Cosoroabă, Parazitologie veterinară. Edit. Mirton, Timișoara. 645 pp. (in Romanian)
- DINUЛЕSCU, G., A. NICULESCU, 1960 - Ordinul Anoplura - Leach, 1815. Păduchii anopluri. Pp. 446-451. *In:* G. Dinulescu, A. Niculescu, Parazitologie clinică veterinară. Edit. Agro-Silvică, București. 584 pp. (in Romanian)
- LEON, N., 1912 - Pediculide. Pp. 325-329. *In:* N. Leon, Insectele vătămătoare din România. Analele Academiei Române, Memoriile Secțiunii Științifice, 34 (2): 169-363 + 12 Plates (62 figures). (in Romanian)
- NEGRU, ȘT., M. SUCIU, 1959 - Pediculide noi pentru fauna României (Anoplura Lucas, 1840), I. Comunicările Academiei Române, București, 9 (11): 1151-1153. (in Romanian)
- NICULESCU, A., 1964 - Parazitismul cu insecte anoplure (păduchi hematofagi). Pp. 438-442. *In:* A. Niculescu, Parazitologie veterinară. Edit. Didactică și Pedagogică, București. 475 pp. (in Romanian)
- NICULESCU, A., I. C. DIDĂ, 1998 - Parazitismul cu anoplure. Pp. 394-399. *In:* A. Niculescu, I. C. Didă, Parazitologie veterinară. Edit. Ceres, București. 482 pp. (in Romanian)
- PISICĂ, C., 1996 - 3. Ordinul Anoplura Lucas, 1840. Pp. 100-130. *In:* C. Pisică, Elemente de parazitologie - Păduchii (Mallophaga și Anoplura). Edit. Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași. 149 pp. (in Romanian)
- PISICĂ, C., M. C. VOICU, 1971 - Contribuții la cunoașterea anoplurelor (ord. Anoplura Leach, 1817) din fauna României. Studii și Comunicări, Științele Naturii, Muzeul Județean Suceava, 2: 219-226. (in Romanian)
- ȘUTEU, I., V. COZMA, 1998 - Hematopinidoza (hematopinoza; parazitismul cu păduchi anopluri). Pp. 502-506. *In:* I. Șuteu, V. Cozma, Bolile parazitare la animalele domestice. Edit. Ceres, București. 540 pp. (in Romanian)
- ȘUTEU, I., V. COZMA, 2004 a - Hematopinidoza (hematopinoza; parazitismul cu păduchi anopluri). Pp. 310-315. *In:* I. Șuteu, V. Cozma, Parazitologie clinică veterinară, 2, Nematodoze, acanthocefaloze, arachnoze, entomoze și micoze. Edit. Risoprint, Cluj Napoca. 349 pp. (in Romanian)
- ȘUTEU, I., V. COZMA, 2004 b - Hematopinidoza. Pp. 356-359. *In:* I. Șuteu, V. Cozma, Practicum parazitologic veterinar. Edit. Risoprint, Cluj Napoca. 384 pp. (in Romanian)
- ȘUTEU, I., N. DULCEANU, 2001 - 1. Parazitozele cutanate la bovine: 1.2. Entomoze: 1.2.3. Hematopinoza (Ectoparazitismul cu insecte anoplure). Pp. 55-58; 2. Parazitozele cutanate la ovine și caprine: 2.2. Entomoze: 2.2.5. Hematopinoza (Hematopinoza; Ectoparazitismul cu păduchi anopluri). Pp. 119-121; 3. Parazitozele cutanate la ecvine: 3.2. Entomoze: 3.2.4. Hematopinoza (Ectoparazitismul cu păduchi anopluri). Pp. 138-140; 4. Parazitozele cutanate la suine: 4.2. Entomoze: 4.2.1. Hematopinoza (Ectoparazitismul cu păduchi anopluri). Pp. 169-171; 5. Parazitozele cutanate la carnivore: 5.2. Entomoze: 5.2.1. Hematopinoza (Ectoparazitismul cu păduchi anopluri). Pp. 194-196; 6. Parazitozele cutanate la animalele de blană: 6.2. Entomoze: 6.2.2. Ectoparazitismul cu păduchi anopluri. Pp. 234; 7. Parazitozele cutanate la animale de laborator: 7.2. Entomoze: 7.2.2. Ectoparazitismul cu păduchi anopluri. Pp. 252. *In:* I. Șuteu, N. Dulceanu, Parazitozele cutanate la animale. Edit. Risoprint, Cluj Napoca. 290 pp. (in Romanian)

- SUTEU, I., N. VARTIC, V. COZMA, 1997 - Hematopinidoza (Hematopinoza; Ectoparazitismul cu păduchi anopluri). Pp. 248-250. In: I. Suteu, N. Vartic, V. Cozma, Diagnosticul și tratamentul parazitozelor la animale. Edit. Ceres, București. 266 pp. (in Romanian)
- VOICU, M. C., 1968 - Pediculide noi pentru fauna României (Anoplura Lucas, 1840): III. Comunicări de Zoologie, Societatea de Științe Biologice, București: 113-115. (in Romanian)
- VOICU, M. C., 1969 - Despre câteva specii de Anoplure din fauna României (II). Studii și Cercetări de Biologie, Seria Zoologie, 21 (1): 25-27. (in Romanian)
- VOICU, M. C., 1970 a - Stadiile larvare doi și trei ale speciei *Enderleinellus sphaerocephalus* Nitzsch (Anoplura: Hoplopleuridae). Comunicări de Zoologie, Societatea de Științe Biologice, București: 197-202. (in Romanian)
- VOICU, M. C., 1970 b - *Polyplax reclinata* Nitzsch, 1864 (Anoplura: Hoplopleuridae) specie nouă în fauna României. Studii și Comunicări, Științele Naturii, Muzeul Județean Suceava: 107-121. (in Romanian)
- VOICU, M. C., 1970 c - Contribuții la cunoașterea Ord. Anoplura din rezervațiile naturale „Ponoare” și „Codrul secular Slătioara” – Suceava. Studii și Comunicări, Ocrotirea Naturii, Muzeul Județean Suceava: 157-161. (in Romanian)
- VOICU, M. C., 1977 - General considerations concerning the order *Anoplura* in Romania. Wiadomości Parazytolodyczne, 23 (1-3): 123-125.
- VOICU, M. C., C. CAZACU, 1970 - Contribuții la răspândirea Anoplurelor (*Anoplura* Lucas, 1840) în România. Studii și Comunicări, Științele Naturii, Muzeul Județean Suceava: 103-106. (in Romanian)
- VOICU, M. C., C. STRATON, 1968 - Contribuții la cunoașterea anoplurelor (*Anoplura* Lucas, 1840) din România. Studii și cercetări de Biologie, Seria Zoologie, București, 20 (6): 547-549. (in Romanian)

ACKNOWLEDGEMENTS

I want to thank to Prof. Dr. Ion Bechet for his help in obtaining some of the papers present above, as well as for the information given on some of the older papers. Also, I thank to my colleagues: Dr. Corneliu Pârvu, Dr. Angela Petrescu and Gabriel Chișamera ("Grigore Antipa" National Museum of Natural History, Bucharest), Dr. János Botond Kiss ("Danube Delta" National Institute for Developing and Research, Tulcea), Dr. Péter László Pap ("Babeș-Bolyai" University, Faculty of Biology, Cluj-Napoca), Attila D. Sándor (Romanian Ornithological Society, Cluj-Napoca) and Gábor Árpád Czirják (University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine, Faculty of Veterinary Medicne, Cluj Napoca), for their help in obtaining most of the papers presented in the list. Finally, I want to thank to the anonymous scientifical referees for their useful advice for this paper.

BIBLIOGRAFIA PHTHIRAPTEROLOGICĂ (INSECTA: PHTHIRAPTERA) A ROMÂNIEI

REZUMAT

Lucrarea se adresează tuturor celor care studiază sau care intenționează să înceapă un studiu asupra phthirapterelor din fauna României, precum și celor care vor să afle mai multe informații referitoare la aceste insecte ectoparazite din România. Astfel, lucrarea prezintă mai întâi un scurt istoric al cercetărilor asupra reprezentanților ordinului Phthiraptera din fauna României. De asemenea, este prezentată și o listă care cuprinde 109 titluri de lucrări științifice și capitole din cărți ce au fost publicate până în prezent și care conțin date referitoare la păduchii de pe păsările și mamiferele din România. Această listă este structurată în două secțiuni: prima secțiune cuprinde lucrările care conțin date referitoare doar la malofage (reprezentanții subordinelor Amblycera și Ischnocera); iar, ce-a de-a doua secțiune cuprinde lucrările care conțin date referitoare doar la păduchii hematofagi (reprezentanții subordinului Anoplura). Unele lucrări de medicină veterinară care doar amintesc de păduchi și nu fac referire decât la efectele prezenței acestora asupra gazdelor și la metodele de combatere, au fost omise din această listă. Această listă rămâne deschisă completărilor ulterioare.

Received: February 28, 2007

Accepted: April 5, 2007

Muzeul Național de Istorie Naturală "Grigore Antipa"
Sos. Kiseleff nr. 1, 011341 București 2, România
e-mail: cadam@antipa.ro